

Knížákova smršť 45

MILAN KNÍŽÁK, GENERÁLNÍ ŘEDITEL NÁRODNÍ GALERIE V PRAZE

zervativizmus je životním postojem, ale nemyslím si, že je možné dávat do protikladu věci, které jsou od sebe vzdáleny časově i žánrově. To je také demagogie. I když mám určitě raději Stanislava Suchardu než Olbrama Zoubka, vím, že je nemohu srovnávat. Olbram Zoubek je nepochybně podprůměrný sochař, ale nemohu ho srovnávat s autorem o několik generací starším, působícím v jiném časovém a společenském klimatu a již zakotveným v dějinách umění.

Také Havlovo „Odcházení“ nelze srovnávat s Prodanou nevěstou Bedřicha Smetany (atd., atp.), ale v každém případě je absurdní Bátorovy názory skandalizovat. V diskusi je mu možno vytknout neprofesionálnost jeho srovnávání, ale v žádném případě nelze zatratit jeho postoje, které i z těchto chybných přirovnání jsou jasné a hlavně mají právo na existenci stejně jako názory opačné. To, že se Václav Klaus zastal někoho, kdo je osočován jen proto, že má jiné názory než ti, co si osobují mluvit za většinu, a tím vyvolal vlnu hrubých reakcí, považují

SMRŠŤ bychom potřebovali, aby vymetla všechny, kteří si osobují právo ukazovat nám ostatním tu správnou cestu. Demokracie je především o účtě k názorům ostatních a ta u nás téměř neexistuje. Pokud si někdo dovolí přijít s osobním stanoviskem, odlišným od uměle vytvářeného hlavního proudu, je okamžitě a veřejně zneuctěn. Ale možná, že hlavní proud není hlavním proudem. Zdá se totiž, že několik politiků, aktivistů a jim blízkých novinářů vytváří názorovou platformu, která je jen vydávána za obecné mínění. To je velmi nebezpečné. Vlastně to kopíruje komunistický systém, který byl jasnou nadvládou politické menšiny, jež své názory předkládala lidu jako názory lidu.

Současná demokracie je ohrožována ze všech stran. Komunisté se už zcela zbavili ostychu z pochybné

minulosti a veřejně se k zločinné komunistické totalitě přihlašují. Bohužel, mnoho českých občanů, i když se dnes staví jako hrdinové nebo alespoň jako odpůrci režimu, se s komunistickou totalitou zapletlo a proto mlčí, aby náhodou nepřišlo na přetřes, co oni sami za totality dělali.

Jinou stranou demokratické mince, ale ne příliš odlišnou, je kauza pana Bátor. Dokonce i předseda pravicové vlády dal najevo, že se buď bojí manipulovaného veřejného mínění, nebo se od problému „decentně“ distancuje, místo aby jasně sdělil, že stojí v čele demokratického státu, který ctí principy demokracie.

Také bych s názory pana Bátorů polemizoval. Určitě souhlasím s tím, že kon-

za důkaz plebejskosti naší společnosti. Výrok pátera Halíka o fašizujících maloměstácích mě vyděsil. Vždycky jsem věřil, že kněz by měl přinášet do společnosti určitou jemnost. Nedávno jsem mluvil s bývalým ministrem školství prof. Piňhou, který je také knězem. Ptal jsem se ho, co dělá: vlastně už nic, je na penzi, jen se snaží „*produhovňovat*“ společnost. To mě připadá velmi krásné, na rozdíl od pátera Halíka, který dští hněv a síru.

Bohužel, musím konstatovat, že **jsme hloupá republika**. Vzpouira doktorů! Kdyby se nejednalo o tak vážnou profesi, byla by k smíchu. Nechápu, jak se vláda může něčeho takového obávat. Představa, že tisíce průměrných doktorů pochoduje na hranice, kde je s otevřenou náručí čekají lukrativní místa, je nereálná a každý jen trochu znalý člověk se tomu musí zasmát. **To, že naše vláda brala výhrůžky doktorů vážně, svědčí o její slabosti.** Vláda je slabá také proto, že se do ní dostala nová pseudostrana, která neví co chce a zneužívá tzv. veřejné mínění a koaliční tlaky k prosazení parciálních zájmů.

Politici se neumí domluvit, ponevadž se domluvit nechtějí a pokud má někdo z nich ušlechtilé úmysly, je okamžitě zatlačen do defenzívy, ne-li uštípán. Zdá se, že po doktorech začnou vydírat policisté a hasiči, možná i zahrádkáři a polykači ohně.

Situaci v kultuře považuji za nesmyslnou již dlouho. Vlády se bojí ukřičených umělců a tak podporují tzv. „*živé umění*“, i když jeho kvalita je většinou pochybná, a velmi málo se starají o naše kulturní dědictví, které nám zanechali ti, kteří žádné státní granty neměli. **Jsem totiž pro zrušení všech státních a městských grantů na všech úrovních.** Jsem přesvědčen, že by to naší kultuře pomohlo. Místo státních a městských příživníků by tu mohli být samostatní, za sebe odpovídající a nežebrající umělci.

Na konec mého textu bych chtěl uvést něco optimistického, ale nic mě v této podivně beznadějně společnosti a beznadějném čase nenapadá. Jen je mi líto, že už nemám takovou sílu jako před lety. To bych se pořád pral. Chtěl bych světu rozbít hubu, teď dělám jen „*bubu*“. Ale pořád s přesvědčením a s vášní.

Snímky Fragmenty: Jiří Pancíř

Česká televize? Spíš Bakalova televize!

PETR ŠTĚPÁNEK

Ať si klidně někdo říká, že to jsou čísla jen za jeden měsíc. Ať si klidně někdo říká, že to jsou čísla jen z jednoho pořadu. Ať si klidně někdo říká, že ta čísla nejsou reprezentativní. Na podstatě věci to nic nemění. Ta čísla jsou prostě strašná! Jaká čísla? Osmnáct a deset.

Také vám přijde, že Česká televize do svých zpravodajských pořadů až příliš často zve stále tytéž externí novináře? Také se vám zdá, že v České televizi upřednostňují jeden jediný časopis, jedny jediné noviny a jedno jediný vydavatelství? Jedna věc je ale zdání, a jiná – tvrdá čísla. A tak jsem si udělal takový malý soukromý „*průzkum*“. Malou statistiku, kolik a kterých externích novinářů bylo pozváno do *Událostí komentářů* v lednu 2011. A výsledek?

Začalo to vpravdě symbolicky. První host v novém roce? Kdo jiný než šéfredaktor Respektu

Erik Tabery! A pak už to jelo jako po másle. Z osmnácti hostujících externích novinářů jich deset patří do Bakalova vydavatelského domu Economia. Tři byli z Respektu, šest z Hospodářských novin. A aby toho nebylo málo, i na mediální problematiku si do UK pozvali ausgerechnet někoho od „Bakalů“, totiž z časopisu Media a Marketing.

Tohle není filipika proti Zdeňku Bakalovi, Respektu ani Hospodářským novinám, tohle je tvrdá kritika odpovědných pracovníků České televize. Ona se totiž vnucuje řada palčivých otázek. Proč televize veřejné služby zcela evidentně dlouhodobě protežuje jeden vydavatelský dům? To na Kavčích horách nevědí, že v České republice vycházejí i jiné noviny a časopisy? To zde netuší, že o politice píší i jiní novináři? Jenže ono je to ještě horší! Podpora, kterou veřejná televize touto dramaturgií poskytuje jedné soukromé firmě, má vyčíslitelnou hodnotu. Nepochybně nemalou hodnotu. Z toho plynou další otázky. Dělalí to šéfové a dramaturgové České televize nezištně? Nebo snad systémem „já na bráchu, brácha na mě“?

Bakalovy tiskoviny mají své názory, nepochybně mají i své zájmy. Nic proti tomu. Jenže názorů a zájmů je daleko více a povinností televize veřejné služby je nabízet celé jejich spektrum. Tím, že Česká televize skandálním způsobem protežuje pouze jednu podnikatelskou – potažmo názorovou či zájmovou – skupinu, porušuje zákon.

Co s tím udělá Rada České televize a Rada pro rozhlasové a televizní vysílání?

Národní galerie vystavuje motocykl Just bike

FRAGMENTY Z KULTURY

IVANA HASLINGEROVÁ

Národní galerie v Praze zažila neobvyklou událost. Její stálá expozice *Sbírky moderního a současného umění* byla obohacena o nezvyklý exponát – Motocykl Just bike, který pro ni zakoupila za 850 000 Kč od firmy VAV–Tuning společnost SYNOT TIP, a.s. Generální ředitel NG profesor Milan Knížák poté, co přijel na tomto motocyklu k užaslým novinářům na tiskovou konferenci, vysvětlil důvod, proč mezi takovými uměleckými díly jako jsou obrazy Kupky, Zrzavého, Picassa, Moneta a dalších velikánů bude vystaven tento motocykl. Uvedl, že „Just bike demonstruje hledání nových funkcí, ale také jakoby stírání rozdílu mezi volným dílem a dílem, které lze nazvat designem. Design už není jen utilitární umělecko-průmyslová disciplína, je to hledání nových poloh, funkcí, nového zařazení do sociálního světa. Dnes je to něco daleko komplexnějšího, než jsme tomu

rozuměli třeba před padesáti lety. Motocykl bude dokumentovat vývoj estetiky v širším slova smyslu.“

Nechci zpochybnit, že konstruktér motocyklu MUDr. Václav Vávra a jeho firma VAV–Tuning se už několik let snaží posouvat dále hranice designových a technických možností ve stavbě zakázkových motocyklů. Že se práce jeho týmu vyznačuje nejčistšími liniemi a maximální funkcí. Že se po vzoru legendárního automobilového konstruk-

téra Collina Chapmana rozhodl zbořit dosavadní konvence a se svým týmem postavili stroj, jenž jako první na světě používá klikovou skříň jako nosný prvek pro přední i zadní vidlici a v podstatě nemá samostatný rám. Nepochybuji o tom, že o kvalitě konstrukce svědčí i úspěchy na domácí i mezinárodní customové scéně. Prostě je to na pohled i pro laika a nemotoristu moc hezká motorka a líbil by se mi na ní pan profesor Knížák svištěcí po silnici. Do stálé expozice moderního umění ve Veletržním paláci mezi díla Picassa, Moneta, Kupky mi ale nezapadá. Stejně jako tam kdysi nezapadal nápad jiného „umělce“ Davida Černého pověsit na zeď červené auto. Je to asi tím, že jsem konzervativce, který takřka po celý svůj život prožil v představách, že když vejde do Národní galerie, tak tam uvidí díla našich i světových umělců, sochy, obrazy, plastiky a pokud chce uvidět technické prostředky, zajde si do Technického či Umělecko-průmyslového muzea. Ale pokrok se kvůli mně samé a mně podobným nezastaví...

Snímky Fragmenty: Jiří Pancíř